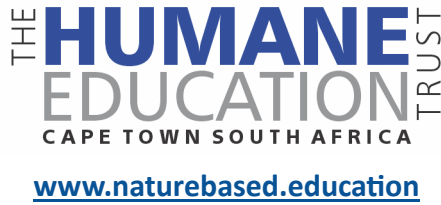

Mpho ya bohlokwa

ka Peta Jones

Published by
The Humane Education Trust

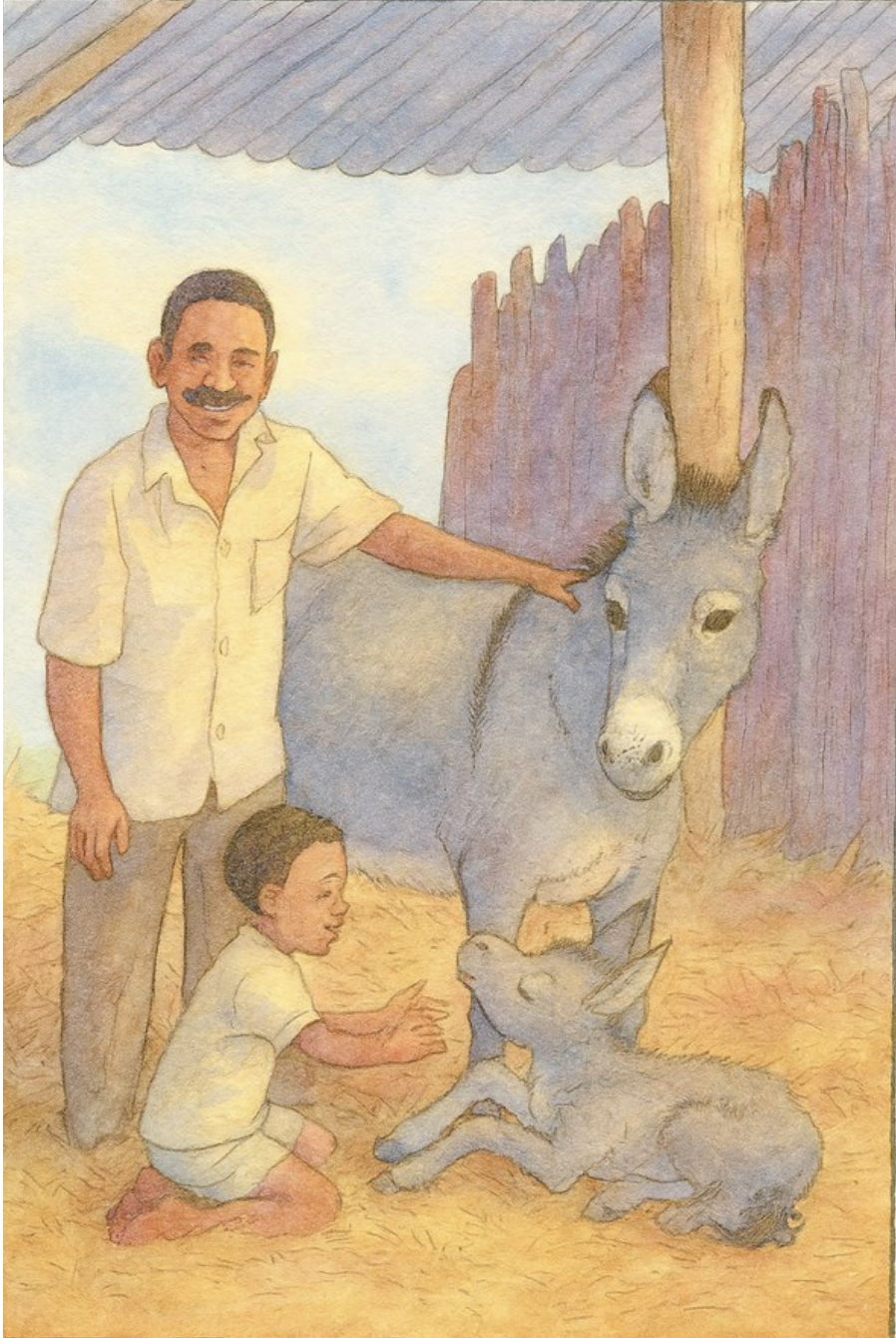
ISBN 978-0-9869721-1-9

Illustrations: Pandora Alberts

The translation of this book into Sotho
made possible by World Animal Net.

©The Humane Education Trust

All rights reserved. No part of this publication may
be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form
or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording or
otherwise without the written permission of the publishers.

Tonki e nyane

Thabo o ne a le dilemo di tharo ha tonki ya ntatae e ba le petsana. Ntata Thabo a re a ka reha petsana lebitso mme a be a e hlokomele ka boena. A bolella Thabo hore mehleng ya kgale, marena le banna ba hlomphehang ba ne ba palama ditonki. “Batho re lehlohonolo hobane ditonki di kgona ho re sebeletsa. Di hloka ho hlokomelwa hantle, bakeng la mosebetsi wa tsona,” a rialo.

Thabo a reha tonki e nyane Chipo, ho bolelang 'mpho'. Ntata Thabo a mmontsha ka moo a ka tlwaetsang Chipo ho tshwarwa maoto le mahlo. A hlalosa hore sena sea hlokahala hobane ka nako e nngwe ditlhako tsa tonki di lokela ho hlwekiswa ha di tletse seretse, kapa di hlabilwe ke meutlwa. Mahlo a tsona a hloka ho hlatsuwa ha lerole le le lengata le ha ditshintshi di le ngata mme di etsa hore mahlo a ditonki a lle.

Thabo o ne a rata boya bo benyang boo Chipo e neng ena le bona ha e sale nyane, le letlalo le bonolo le patapo-tileng molomo wa yona. Thabo o ne a efa dijo ho tswa seatleng sa hae. Chipo e ne e di nka ka molomo wa yona o bonolo. Ka mora nako e seng kae, ha e bona Thabo a etla e ne e lla haholo e le ho mo dumedisa.

Chipo ya hola ka potlako ho feta Thabo, empa ntata Thabo a mo hlokomedisa hore masapo a Chipo ha a eso tiye.

Ha e sebediswa e sale nyane, ho jara dintho tse boima, masapo a yona a ka kobeha, mme sena se ne se ka e utlwisa bohloko bophelo ba yona bohle. Haeba Chipó e ne e hlokometswe hantle, e ne e tla phela halelele jwalo ka Thabo, hobane ditonki di ka phela nako e telele.

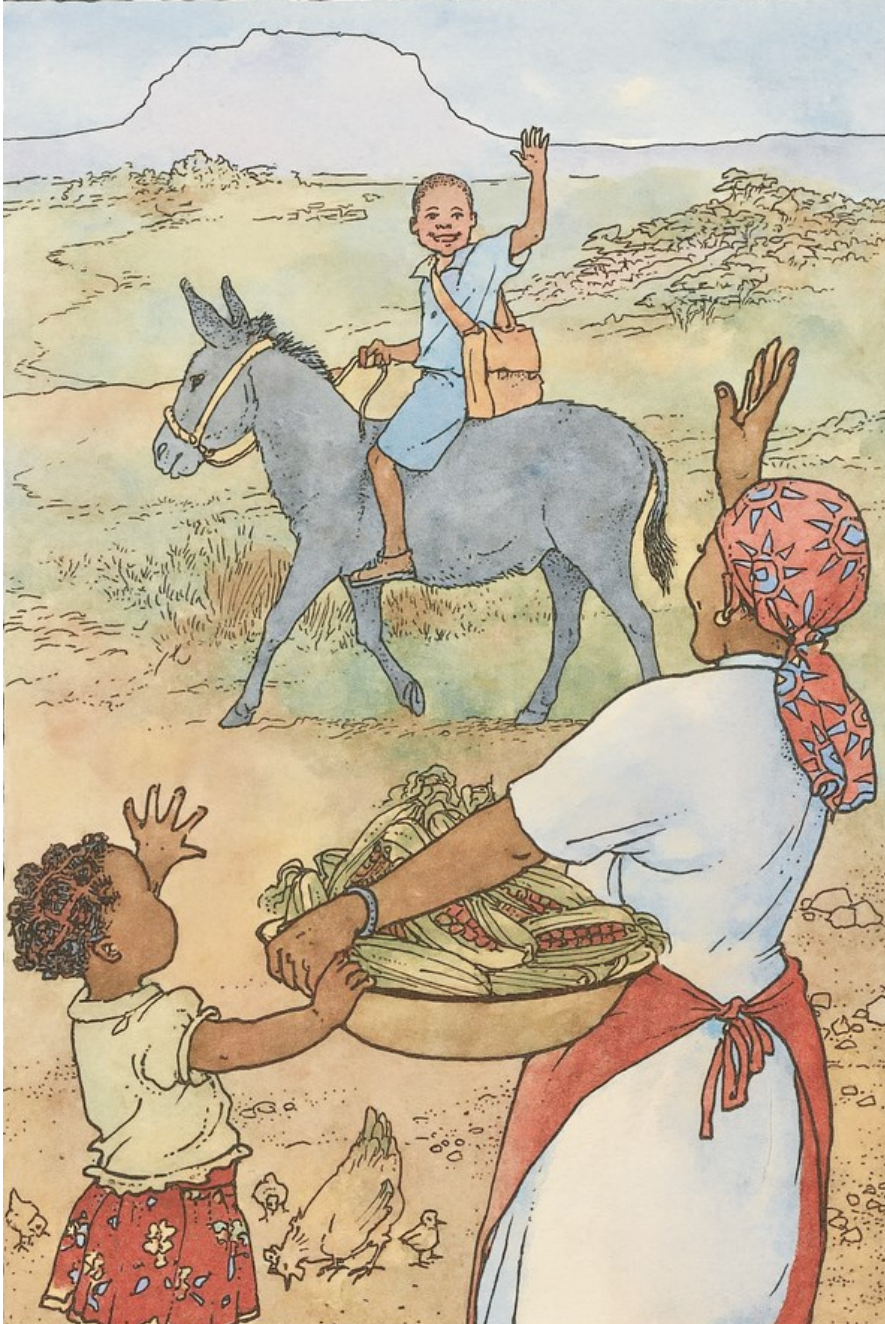
Ha Chipó e le dilemo di nne mme e hodile, ya qala ho thusa mma yona ho hula kariki ya ntata Thabo. Chipó e ne e boetse e thusa ho lema tshimo ya mma Thabo.

Empa jwale Thabo o ne a se a le dilemo di supileng a hloka hore Chipó e mo ise sekolong. Thabo o ne a lokela ho nka dibuka tse boima, empa Chipó e ne e ka kgona ho mo nkella le tsona ka nako e le nngwe.

Matsatsi a sekolo

Ha Thabo a ntse a ithuta sekolong, Chipó ya ithuta ho fula leralleng. Jwang bo ommeng le dihlahla ke dijo tse lokileng ho tonki.

Thabo a ruta Chipó ho kgutlela sekolong ka nako e tshwanang ka mehla ha sekolo se tswa, ho mojara ho ya hae mmoho le dibuka tsa hae. Bana ba bang ba sekolo ba ne ba tsheha Chipó.

Sally a re: “Ho a qabola ho sebedisa phoofolo e lenama e tsofetseng. Ntate o ntlisa ka koloi e lebelo, e ntle. Ke mamela seyalemoya ka koloing!”

Bana ba bang ba re: “Re tla sekolong ka tekisi, mme re mamela dikhasete tsa mmimo!”

Phineas a re: “Baesekele ya ka e a benya mme e ntjha mme e dula moo ke e behileng teng. Ha e hloke ho ja jwang.”

Empa Thabo o ne a rata Chipo le Chipo e rata Thabo mme e mo latella hohle moo a yang teng. Thabo ha a ka a kopa ntatae hore a mo rekele baesekele.

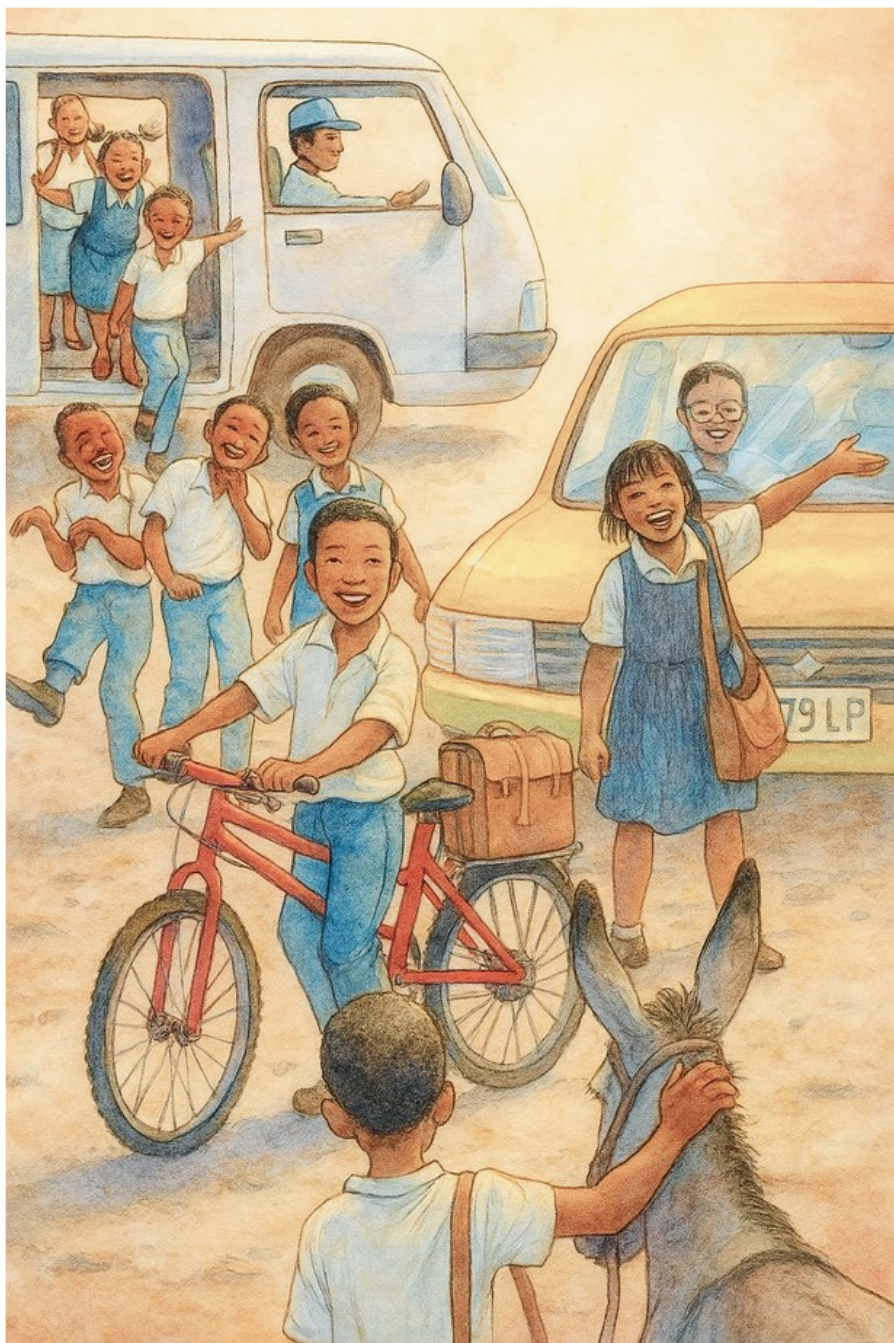
Ka tsatsi le leng, a palame ho ya sekolong, Thabo a feta Sally a tsamaya mmileng o yang sekolong, a jere dibuka tse boima.

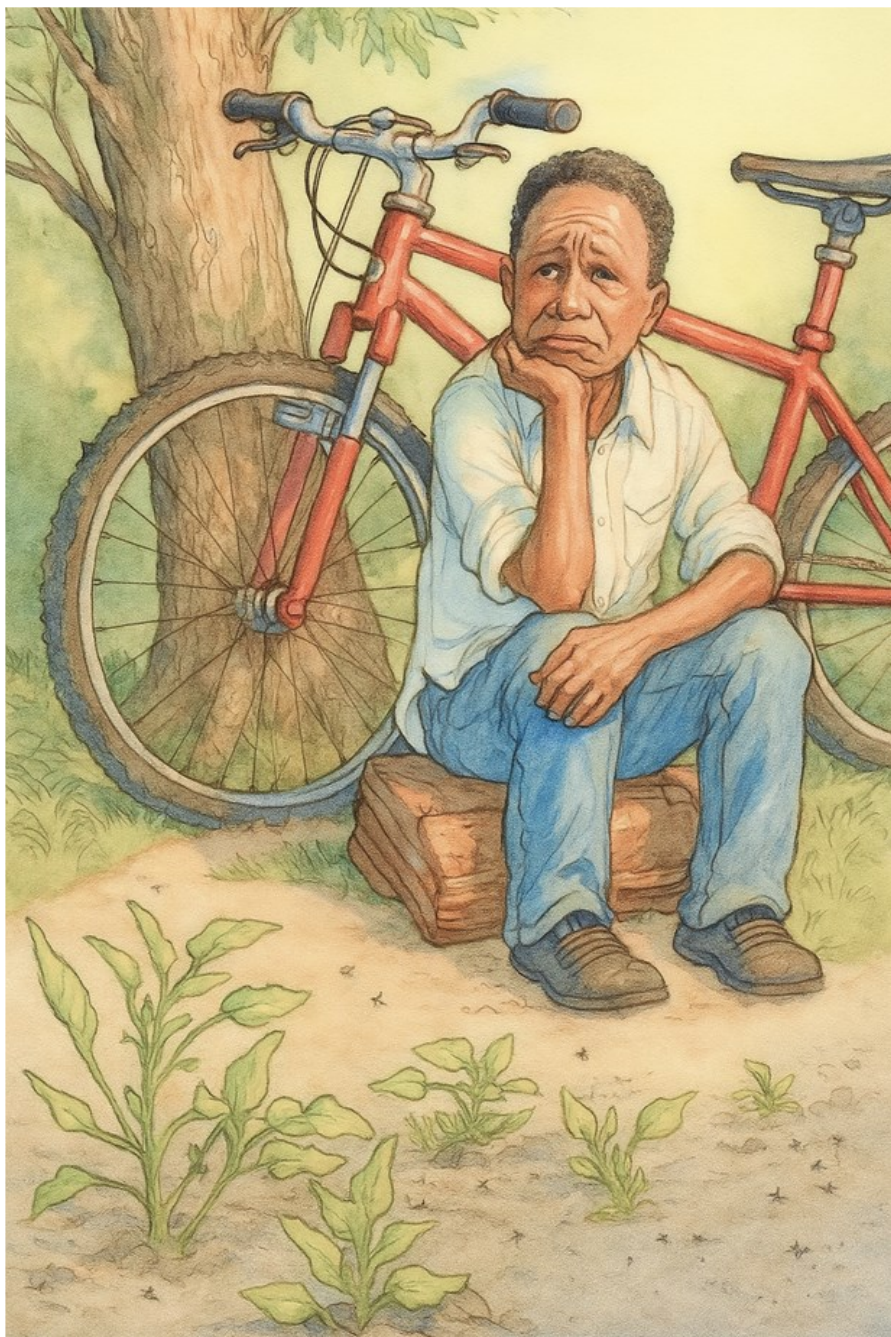
“Koloi ya ntatao e kae?” ho botsa Thabo.

“Koloi ha e na peterole” ho rialo Sally ka ho sarelwana. A hlwella Chipo mme a palama le Thabo ho ya sekolong.

“Chipo e ntjarile mmoho le dibuka tsa ka!” a bolella bana ba bang. Ho tloha mohla moo a palama le Thabo tsatsi le leng le le leng.

Ka tsatsi le leng ha Thabo le Sally ba tloha sekolong, ba lemoha hore Phineas o a lla.

“Lebidi la ka le pantjhile! Ha nka leka ho palama baesekele ya ka, lebidi le tla robeha!” Phineas a siya baesekele ya hae sekolong, mme a ya hae a palame Chipso le Thabo le Sally.

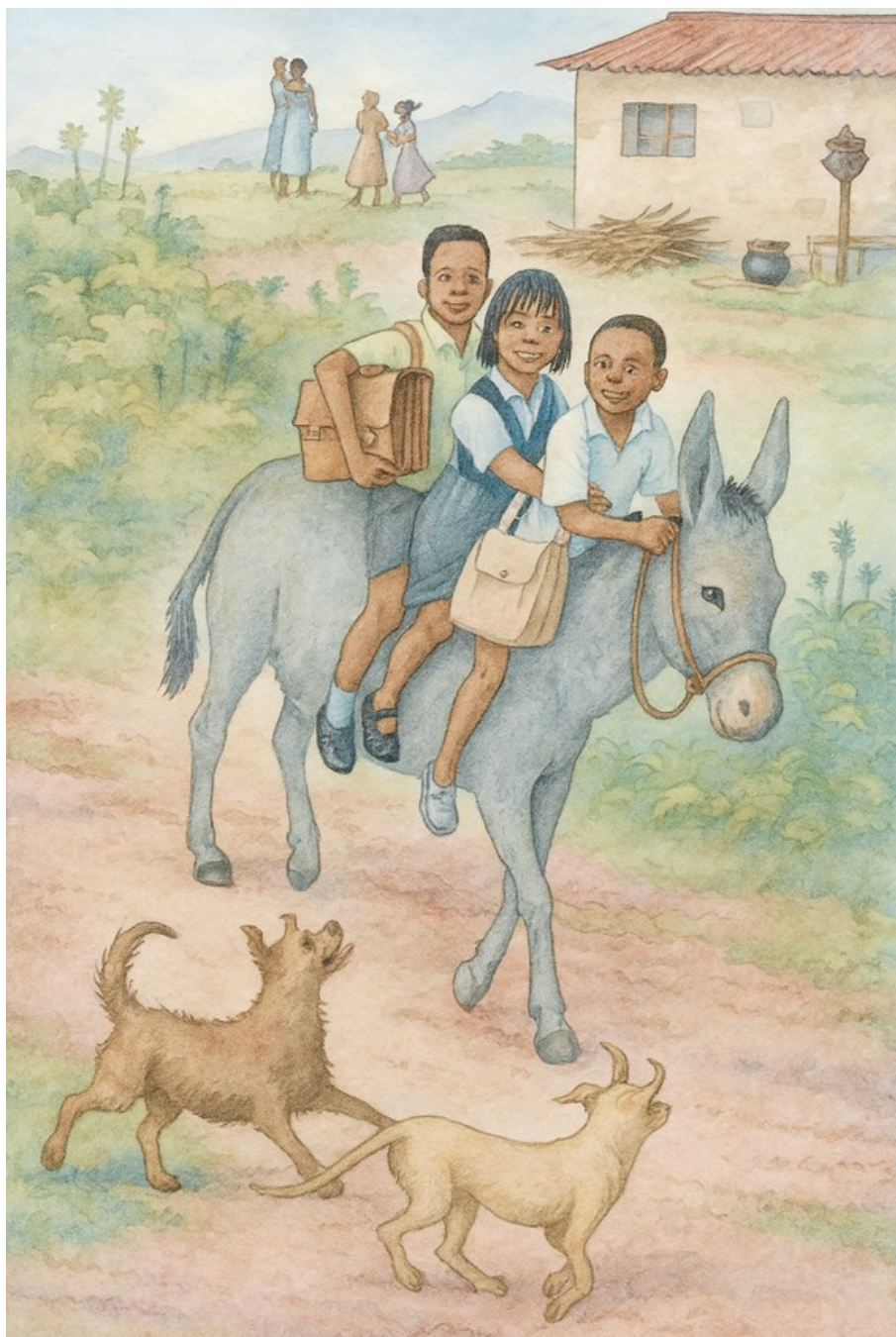
Ntata Thabo a halefa haholo hobane o ne a nahana hore morwalo oo o se o le boima haholo bakeng la Chipso. “Bana ba bararo le dibuka kaofela di lekane bakeng la tonki e le nngwe! Ha bana ba bang ba palama, kapa ha o hola, morwalo oo o tla ba mongata haholo. Bana ba bang ba iphumanele ditonki tsa bona le bona,” ho rialo ntate.

Phineas a qeta dihora a lokisa baesekele. O ne a lokela ho pheta pheta sena, hobane tsela ya kerabole e ne e etsa hore lebidi la hae le pantjhe kgafetsa mme o ne a atisa ho fihla morao sekolong. Ka tsatsi le leng bohobo ba bana ba fihla morao sekolong.

Bana e ne e le bana ba tlang ka tekisi sekolong. Mosuwehlooho o ne a tshwenyehile. A letsa mohala, mme a bolella matitjhare: “Tekisi e amehile kotsing empa, ka lehlohonolo, ha ho motho ya tswileng kotsi!”

Tekisi

Ka mora moo, ntata Thabo e bile mokganni wa tekisi ya bana ba sekolo, mme kariki ya tonki ya e ba tekisi. Sally le Phinease ba ile ba rata 'tekisi' ena e ntjha.

Bana bohle sekolong ba se ba rata ditonki. Ka nako tse ding bana ba tla ho tla thusa Thabo le ntatae ho tshela moitedi wa ditonki masimong. Ka mokgwa ona ntata Thabo o boloka tjhelete mme o hlahisa dijalo tse atlehileng. Ba dumellana hore, Chipso ke mpho ya bohlokwa ho Thabo.

Chipso ha e dumellwe ho ba mmileng e meholo, mme ha e le mmileng ofe kapa ofe, Thabo o ba teng. Bosiu Chipso ena le sebaka se setle moo e robalang teng, moo e bolokehileng. Bana ba bang ba kopile bo-ntata bona ho ba fumanela ditonki le bona.

Ntata Thabo o rekile kariki ya mabidi a mane bakeng sa e mabidi a mabedi, mme o se a ka nka bana ba bangatanyana ho ya sekolong. Ha kariki e na le mabidi a mabedi feela, ho tsitsisa morwalo ho batla ho eba boima, haholo bakeng la ditonki. Ka mabidi a mane bothata bona bo a hlolwa.

Bakeng la karolo ya hae, mma Thabo o ne a ntse a ithuta ho etsa marapo a hulang kariki ka ho loha dipolasetiki tse sebeditseng tsa disuphamakete. Di etsa marapo a thata bakeng sa marapo a hulang kariki mme ha di utlwise ditonki bohloko.

Ka nqa e nngwe, mekotla ya dipolasetiki e na le mebala e hlakileng mme e hlatsweha ha bonolo e le hore mehala e hulang kariki e dule e hlwekile e kganya.

Sena se molemo haholo ho ena le hore mekotla ya dipolasetiki e tlatlale moo e ka jewang ke diphoofolo. Diphoofolo di e ja hobane e nka dijo empa polasetiki e etsa mafito ka maleng mme e ka di bolaya.

Jwale ditonki ka bobedi di hula kosekara di kentswe dirifoleketara marapong a phatleng tsa tsona.

Kariki e boetse e na le theipi e jwalo ka morao, bakeng sa ha ho ka etsahala hore ntata thabo a phirimelwe tseleng pele fihla hae.

*Buka ena e kgothaletsa kutlwelobohloko, toka le hlomphe bophelong,
ka dingolwa. Dipale tsena di loketse bana ba poremari.
Di ka sebediswa bakeng sa puo ya lapeng kapa ya bobedi ho latela
boemo boo baithuti ba leng ho bona ba ho bala.*

THE **HUMANE** TRUST
EDUCATION
CAPE TOWN SOUTH AFRICA

NatureBased
EDUCATION
A DIVISION OF THE HUMANE EDUCATION TRUST